

הלכות שבת סימן שצו

נתנה לו ביום טוב, הרי היא כרגלי הרוצה. ואם מפרה (ז) לשני רועים, הרי היא כרגלי בעליה, (יג) מפני שלא קנה אחד מהם: ו' חשור (יד) של פטם, (טו) כרגלי מי שלקחו לשהטו ביום טוב. וכן אם שחטו בעליו ביום טוב ומכר בשוה, כל אחד מהלוקחים מוליך מנתו (טז) למקום שהוא הולך: ז' חשור של רועה, (יח) כרגלי אנשי אותה העיר: ח' כפלים (יט) המיחדים לאחד מהאחים שבפני הרי הם כרגלי, ושאינן מיחדים, אין יכולים להוליכם אלא למקום (כ) שפכלם יכולים לילך: ט' לשנים (כא) ששאלו חלוק, זה לילך בו שחרית (כב) וזה לילך בו ערבית, לא יוליכו אלא למקום ששניהם יכולים לילך; ואם ערב זה לסוף אלפים למזרח וזה לסוף אלפים למערב, (כג) לא יזיזוהו ממקומו: י' משנים שלקחו בהמה בשתפות ושחטוה ביום טוב, אף על פי שלקח כל אחד מנתו, * הרי כל השור (כד) כרגלי

באר היטב

(ד) לשני, אע"פ שפע"ט מפרה לשניהם ויביט בבר דכרו ששפרה לאחד מהן, אפ"ה הוי כרגלי בעליו לפי שלא בבר דכרו מעי"ט:

באור הלכה

וכן פשוט דאם הוא אדם נכס שפטיעותי קצרות ואינו מחזיק קשעור אמה, יוכל לילך יותר מאלפים, והשלחן ערוך מרי באדם בינוני: * שור של רועה כרגלי וכו'. עין משנה ברורה. ומסתברא בפשיטות דהנה דוקא של רועה שאינו לקעמיה למכר, ועל פ"נ אמרין דאף שמכרו ביום טוב דעתו הנה מערב יום טוב לאוקמי ברשותה של מי שיקנהו אחר כך, ולהכי אינו נגדר אחר רגלי המוכר, אבל באדם דעלמא שאין דרכו למכר בהמות, הולכין אחר המוכר כיון דבין השמשות היתה אצלו, ובאפ"ן כזה מרי הברכה דרבי דוסא כפר לו עמוד ב. עין שם: * אנשי אותה העיר. עין משנה ברורה. ולענין הרוצה גופא, אם לא מכר פשוט דהרי הוא כרגלי, ולא אמרין שחשב להוציא מרשותו אלא אם לכסוף מכר, וכן מוכח מרש"י דבור המתחיל 'הרי', עין שם ונפלא על האלהי רבה שכתב בהפגו, ואולי טענת סופר הוא שם. ודע עוד, דמה שאמרין כרגלי אנשי אותה העיר הנה אם הולקח לא ערב, אבל אם הולקח ערב יכול להוליכו למקום שערב וכן כתבו הר"ן והמאירי וכן מסיק בגנהרשלוס וימארמרדכי, עין שם, ואם בא בן עיר אחרת שערב לכאן ולקחו ביום טוב, יכול להוליך עד אלפים אמה, דעל כפ"פנים לא גרע מאנשי העיר, וכן מבאר בר"ן, עין שם: * הרי כל השור כרגלי שניהם. דע, ודין זה אף שהמטבח העתיק הוי משלחנה, מכל מקום נראה דיש להקל בו לצורך גדול, כי דין המטבח כהו רק דעת הר"ף והרמב"ם,

ומשום גנרא דאינך נקט לכלהו כאן [ב"ח]: (יג) מפני שלא קנה אחד מהם. רוצה לומר, דבכגון זה שיש כמה רועים, (י) אין דרכו למסר שיהיה ברשותם לענין קנין שביחיה. ומסתמת המחבר משמע (יא) דלא שני לן בין אם מסר לשני רועים מערב שבת בין אם מסר להם בשבת, (יב) אבל רבים חולקים על זה וסבירא להו דמסר להם בערב שבת אין נפקא מנה בין רועה אחד לכמה רועים, ויבטלן הרי הוא כרגלי הרועים ואין מוליכין אותם אלא למקום ששני הרועים יכולים להלך, (יג) אכן אם בשעה שמפרה להם לא בבר לאיזה מהם מסר שמירתו, ולמחר בשבת בבר שמוסר שמירתו לאחד מהם, הרי הוא כרגלי הבעלים כיון שלא בבר מערב שבת¹⁸, וכן אם מסר לשני הרועים (יד) בשבת גופא, דעת רב הפוסקים דהרי הוא כרגלי הבעלים: ו' (יד) של פטם. שפסטים שורים למכר: (טו) כרגלי מי שלקחו וכו'. הנה, שאפלו אם הוא מעיר אחרת וכן לכאן על ידי ערוב, מוליכו למקומו; והשטם, שדרך שור כזה לקנותו גם מעריות אחרות מפני שהוא שפסטים¹⁹, ודעת בעליו מאתמול היה גם

עליהם²⁰ להקימו ברשות מי שיקנהו: (טז) למקום שהוא הולך. וכנ"ל, והיו זה (טז) כבוד של הפקר שהוא מסור לכל דהוא כרגלי הממלא, וכדלקמה בסעיף יד: ז' חשור של רועה. הנה אדם שמגדל בהמות, ופעמים שמוכרו לשכניו ומפניו [רש"י], ומשום דכיון שאינו מפסם אין דרך לקנותו מעריות אחרות, דשור כזה ימצאו כל אחד במקומו, ולכן אין דעת בעליו אלא על בגי' עירו והרי הוא כרגלם: (יח) כרגלי אנשי וכו'. אלפים לכל רוח. ואפלו אם ערב הרוצה הנה לצד אחד, אינו מעכב עליהם מלהוליך אלפים לרוח האחר של העיר, דמאתמול אוקים ברשותם לפי שרגליו לקח ממנו [רש"י]. ועין באור הלכה: ח' (יט) המיחדים לאחד וכו'. רוצה לומר, שאין האחר משמשין בהן אף על פי (טז) שיש להן חלק בהם, מכל מקום חילא עליהו שביחיה זה שמשמש בהם, ואין לאחים כח לאסור ולהקנות עליהם את שביחיהם: (כ) שפכלם יכולים לילך. לאפיקי אם אחד ערב אלף אמה למזרח והשני אלף אמה למערב, אין יכולין להוליך את הכלים אלא כשעור אלף אמה מכאן ואלף אמה מכאן שפכלן יכולין לילך, מפני שפכלן שפסין בו וכל אחד מעכב על חברו: ט' ששאלו חלוק. מבעוד יום להיות ברשות שניהם, וקומא לן לקמה סעיף יא דעל ידו שאילה הוי כרגלי השואל, אכן הלא השני שואלים, אוסרים וכל חברו, וכדמסיים: (כב) וזה לילך בו ערבית. אין הפננה על הערבית של יום טוב שני, (יז) דבנה יכול כל אחד להוליך ביום שאלתו עד מקום שערב, דשפתי קדשות הן אף אחד קדוש השני חל וכל אחד אוסר על חברו, אלא הפננה על הערבית שלפני שחרית, דכיון דשאלתו הוא ליום אחד, כל אחד אוסר על חברו אם ערב זה לכאן וזה לכאן: (כג) לא יזיזוהו ממקומו. והא זה לא יוכל לילך למזרח כלום וכן השני למערב, וכן שוף דבר זה בסעיף הקודם: י' (כד) כרגלי שניהם. ולא דמי לחביות דאמרין דחלק כל אחד כרגליו, משום דבדברנן יש ברירה, ואמרין דכל חלק שהגיע לאחד הרי הוא

שער הציזון

(י) נראה שטעמו, דכמה פעמים נותן כל אחד ערובו למקום אחר, ובאפ"ן כזה יחמטע המוחם להקמתו שלא יהיה לה פי אם שני אלפים אמצעים, ולהכי אין דעתו שיהיו נמשכין אחרי הרועים: (יא) כן כתב האלהי רבה בדעת הר"ף וכן משמע פשיטת דברי הרמב"ם: (יב) המאור והראב"ד והמלחמות והר"ן: (יג) מגן אברהם בשם הר"ן: (יד) ואף על כב דבמלחמות וראב"ד בפתוח השני משמע דאפלו בשבת גופא גסין הרי הוא כרגלי הרועים, ולא אמרין כרגלי הבעלים אלא באפ"ן שצדו שם, וכן מוכח קצת מהר"ן, מכל מקום לדינא בנדאי יש להורות כמו שכתבנו בפנים, מאחר דלדעת רש"י וכל הפוסקים העומדים בפשיטתו לא אמרין כרגלי הרוצה אלא היכי דליכא אלא רועה אחד בעיר ואו אמרין דהברך בין השמשות, וגם דעת הר"ף נוכח לומר דסבירא לה פן, וכמו שכתב הראב"ד פירוש הראשון וכמו שהפסיק המאירי, עין שם: (טו) מהתקב"ם. וכתב פן, כדי שלא תקשה מסעיף י' לגבי בהמה של שפסין, עין שם. ויש אומרים עוד, דהקלו כזה משום פקנת הטבח ונלוקחים ומשום שמחת יום טוב, עין בתי יוסף ויבואש: (טז) מאירי, וימסיים שם: דלא כש מפרשים דמירי שאין לאחים חלק בו, דאם כן מאי למיכרא. עד כאן לשונו. והרמב"ם השמיט דין זה לגמרי, ואף על פי כן אין ראיה דפליג אמאירי, דאפשר דסבירא לה דבכל אפ"ן נקלל זה בדין שאלה שהוא כרגלי השואל: (יז) פשוט, וכדלקמן בסיומן תשו, וכן יהא צריך להביאו קדם בין השמשות בתוך מחומו של השני כדי שיהא מטר גם לו להוליך עד מקום שרשאי:

הַלְבוּת שֶׁפֶת סִימָן שֶׁצוּ

ביאורים ומוספים

[משנב ס"ק נה]

אֶמְרִינָן דְּלִמְפָּרַע מְעַבְרֵי-יוֹם טוֹב הַבָּרַר כֵּל חֻלְקָא⁽²³⁾.

השואל, ודוקא אם שאלה מחברתה ביום טוב עצמו נאסרת להוליכה למקום שאין חברתה יכולה ללכת.

[משנב ס"ק לו]

וְהָרִי הֵם כְּרָגְלֵי הַמְּמַלְא אֹתָם, שְׂאָזוּ קָנוּ שְׁבִיתָה בְּשְׁבִיתָתָא⁽²⁴⁾.

28) ולגבי בור הפקר, כתב לעיל (ס"ק לה) שהטעם שדין המים כרגלי הממלא הוא משום שהתברר למפרע שבין השמשות היו ברשות הממלא, ולכן כבר בבין השמשות קנו המים שביתה כרגלי הממלא. אבל כאן לגבי נהרות המושכים כתב שקונים שביתה באמצע השבת, ומשום שבתחילת שבת לא היו במצב של שביתה כיון שהם מושכים. [ולעיל שהיו קבועים והם בני שביתה, אילו לא היינו אומרים שהם קונים שביתה למפרע כרגלי הממלא, לא היו יכולים לקנות שביתה באמצע השבת, כיון שכבר יש להם שביתה אחרת בבין השמשות].

ובנכרי שמילא מים, כתב הראש יוסף (ביצה לט, ב) שיש לדרון שמא כלל לא גזר חז"ל שיהיו כרגליו, כיון שהוא דבר שאינו שכיח, וממילא דין המים כהפקר שהזוכה בהם מוליכם כרגליו.

[שעה"צ ס"ק כח]

וְיָמִים הַנּוֹרְקִינֵי גַם-כֵּן בְּקָלָל וְנִדֵי הוּא⁽²⁹⁾.

29) ואף אם אין המים זורמים מהבאר החוצה, ביאר הפמ"ג (א"א ס"ק יג) שכיון שבכל רגע באים מים חיים חדשים, אף המים שעומדים בבאר מתערבים ואינם קונים שביתה.

[משנב ס"ק לח]

הוֹאִיל וְלֹא קָנוּ שְׁבִיתָה⁽³⁰⁾.

30) ובספר זכר דבר (סי' יח) הקשה, למה הוצרכו לענין שבת לטעם זה, הלא אינו יכול לטלטל בשבת אלא ברשות היחיד, ואם כן גם אם קנו שביתה והרי הם כפירות שיצאו חוץ לתחום, מ"מ מותר לטלטלם ד' אמות [כמבואר בשו"ע לקמן סי' תה ס"ט], ורשות היחיד כולה כד' אמות. וכתב, שאולי יש לומר נפקא מינה לענין להוציאם מרשות היחיד לרשות היחיד הסמוכה לה שאין ביניהן ד' טפחים, שמדין הוצאה מותר לעשות כן, משום שפחות מדי' טפחים הוא מקום פטור, ואילו מדין תחומין היה אסור, ורק כיון שלא קנו שביתה מותר.

[משנב ס"ק ש]

גְּשָׁמִים הַיּוֹרְדִים⁽³¹⁾.

31) וחלב שנחלב מבהמה ביום טוב, כתב הרעק"א (ביצה לו, ב) ששמא דינו כמו מי גשמים שאם ירדו בשבת הרי הם כרגלי הממלא כיון שלא קנו שביתה בעננים, וכן החלב לא קנה שביתה קודם שנחלב כיון שלא היה בעולם. ובפרט אם הבהמה שייכת לנכרי והישראל קנה את החלב, שאז בלאו הכי יש לומר שאין החלב נגזר אחר הבהמה, ולא קנה החלב שביתה אצל הנכרי.

[משנב ס"ק צ]

אֶקַּל כְּשֶׁיִּרְדוּ יְבִיטֵי-טוֹב, הָרִי הֵם כְּרָגְלֵי הַמְּמַלְא⁽³²⁾.

32) וטעם החילוק בין ירדו הגשמים ביום טוב לבין ירדו בערב יום טוב, כתב הרעק"א (הגהות על המג"א ס"ק יג), שכשירדו בערב יום טוב קנו שביתה כרגלי אנשי העיר, כיון שהיתה דעתם עליהם, אבל כשירדו ביום טוב לא קנו שביתה מערב יום טוב, וביד"ט עצמו אינם קונים שביתה אלא אם כן וזה בהם אדם, על כן הרי הם כרגלי הממלא.

23) ואף שכשהם חולקים אי אפשר לצמצם ואם כן חלק אחד גדול מחבירו, ונמצא שיש ביד המחזיק את החלק הגדול מעט משל חבירו, כתב התוספת שבת (ס"ק ז) שכל מה שקיבל כל אחד הוא כרגליו, כי כשלקחו מערב יום טוב בודאי ויתרו זה לזה שמי שקבל חלק גדול יותר ימחל לו חבירו, כי אם לא כן יאסר עליהם לקחת כל אחד לפי רגליו. והפמ"ג (משב"ז ס"ק ב) כתב שאין צריך לזה, כיון שהמיעוט של חבירו שנמצא בחלק שקיבל הרי זה בטל ברוב שהוא שלו, ומה שבלקחו בהמה בחייה בשותפות הרי הפשר הנשחט ביו"ט הוא כרגלי שניהם, היינו לפי שכיון שכל איבריה יונקים זה מזה בבין השמשות, ולא שייך לומר ברירה שהוברר מתחילה שחלק זה היה שלו, כיון שכל חלק יונק משל חבירו, ואין הטעם משום שהוא מעורב כעת בחלק חבירו.

[משנב ס"ק ס]

כִּיֵּן שֶׁהִבְטִיחוּ לְהִשְׁאִילוּ⁽²⁴⁾.

24) ואם לא ידע השואל שדעת המשאיל לתת לו, כתבו התוספות והרשב"א (ביצה מ, א) שצריך שזוכה לו ממש את החפץ, ולא די במה שדעתו להעמידו אצלו.

[משנב ס"ק ש]

הַעֲמִידוּ בְּרִשְׁתָּהּ בֵּין-הַשְּׁמֵשׁוֹת לְעֵינֵן קִנְיַת עֲרוּב⁽²⁵⁾.

25) ואם השואל מחזיר למשאיל חפץ ביום טוב, כתב הערוך השלחן (ס"ו) שאם אמר השואל למשאיל מערב יום טוב שדעתו להחזירו לו, הרי הם כשני שותפים ויכול להוליך את החפץ רק למקום שאליו מותר לשניהם ללכת, ואם לא אמר לו כן מערב יום טוב, הרי החפץ כרגלי השואל.

[משנב ס"ק נח]

וְהוּא הַדִּין מִיָּם וּמִלַּח לְקַדְרָתָהּ⁽²⁶⁾.

26) ואשה שלקחה מחברתה דבר שאינו מעכב את העיסה, כתב הדגול מרבבה בדעת המג"א (ס"ק ט) שאין העיסה אלא כרגלי האופה. וביאר דבריו על פי דברי התוס' (ביצה לט, א, ד"ה משום) שכתבו שני תירוצים מרוב המים והמלח נחשבים מין במינו עם העיסה. א. כיון שהאיסור נובע מחמת שם הבעלים ולא מחמת סוג החפץ, לכן נחשב כמו מין במינו. ב. כיון שהעיסה אינה נילושה אלא על ידי המים, הרי הם נחשבים מין אחד עם העיסה. וכתב הדגול מרבבה, שאמנם לפי התירוף הראשון יש לאסור גם דבר שאינו מעכב את העיסה, אך כיון שברדבנן יש להקל, נקט המג"א להלכה את התירוף השני שדבר שאינו מעכב את העיסה הריחו בטל.

[שעה"צ ס"ק כא]

וְנִקְרָא שֵׁם הַבָּהּ פְּרוּצִים עַל זֵה⁽²⁷⁾.

27) ובמסקנת הגמרא שם נשאר שני תירוצים: רבא תירץ שכיון שהם תהבלין אינם בטלים, ורב אשי תירץ שהמים נחשבים לדבר שיש לו מתירין שאינו בטל. ומכאן הוכיח הפרי חדש (י"ד סי' קב ס"ק יג), שאף דבר שחוזר ונאסר נחשב שיש לו מתירין, שהרי אם העיסה נשארה לשבת הבאה נשארה היא באיסורה. וכן חמץ בפסח דינו כדבר שיש לו מתירין, למרות שהוא חוזר ונאסר לשנה הבאה. והבית מאיר (הגהות שו"ע כאן) תמה על דבריו, שהרי לשבת הבאה העיסה כבר שאולה בידה מערב שבת הינה כרגלי

הלכות שבת סימן שצו

באר הגולה רסג

נ משנה ונגמרא שם
 ע משנה שם
 ס משנה שם
 פ משנה שם
 צ בריתא שם
 ק פשוטא דרביא שם
 רבן יוחנן בן זבדי שם
 רבנן דבבלי שם
 ר דבבלי שם
 מהלכות יום טוב
 וקמב תרב הספדי
 שהוא סוגיא דפוק
 מי שהוציאיהו מ"ו
 ש שם פגמא דרב
 גמרא שם
 נשואת בת ר"ו שם
 נראה דעת הר"ף
 ודעת הרמב"ם בפסק ה מהלכות יום טוב

(ו) שניהם; אבל אם לקחו חבית של יין והלקוה ביום-טוב, הלקו של כל אחד מהם (כה) כרגליו: לא יהשואל עלי מחברו מערב-יום-טוב, (כו) אפלו לא לקחו עד הלילה, הרי הוא כרגלי השואל. ואם שאלו ממנו ביום-טוב, (כז) אף-על-פי שדרכו לשאלו ממנו בכל יום-טוב, הרי הוא כרגלי המשאל: יב האשה ששאלה מחברתה מים ומלח לעסתה (כח) ותכלין לקדרתה ביום-טוב, הרי (ו) העשה ותבשיל (כט) כרגלי שתייהן: יג עלה מחברו ביום-טוב גחלת, לא יוליכנה אלא (ל) כרגלי הנותן, אבל אם הדליק גר או עץ משלהבת חברו, הרי הוא (לא) כרגלי זה שהדליק: יד (לב) סבור של יחיד הרי הוא (לג) כרגלי בעליו, ושל אותה העיר כרגלי (לד) אנשי (מ) אותה העיר, ושל הפקר (לה) כרגלי הממלא: טו (לו) גהרות (ט) המושכים ומענינות (ו) הנובעים, הרי הם (לז) כרגלי הממלא. יהיו באים (יב) מחוץ לתחום לתוך התחום, ממלאים (לח) מהם בשבת ואין צריך לומר ביום-טוב: טז שמלא מים מבור של הפקר * לצורך חברו, הרי הם (לט) כרגלי הממלא:

באר היטב

(ט) המושכים. אפלו אין נובעין, פיון דגנדי לא קנו שביתה: (י) הנובעין. אע"פ שאין יוצאין חוץ ממקום נביעתן, מ"א: (יא) מחוץ. גשמים היודרים ב"ט סמוכים לעיר הם כרגלי אנשי אותה העיר, וכ"ש כשגרדו לתוך העיר עצמה דלא קנו שביתה באוקנות או בעבים, דמיני נדיי שם, ים של שלמה, גמרא. ומשמע בחתופות דף מו דכתוף התחום מקרי סמוך לעיר, מגן אברהם, ע"ש:

באר הגולה

אבל שארי ראשונים פליגי על זה, הינו נרש"י והפאור והעטור והרא"ז ונרא"ש וחסד, וכן כתב הרא"ה בחדושי הלקל, וכן משמעות הר"ן, כמו שפסק בבית-יוסף, וכן דעת הרמב"ם, מוכא בשיטה מקובצת פרק איהו וישן דהיכי דמקשיי רב פהנא ורב אפי לרב ונתיק, אודניי אודי להם, וכן פסק הנפוגק"י וסוף בפסקא דבבא דבבא קמא בשם הרמ"ה, ועין בחתופות כבא בתרא דף כב שפן גס דבבא, וגם הרמב"ם בעצמו כתב לעקר דהלכה בפסקלים, עין בחדושי הלקל בפיצה ובבבא דהקדוש, אלא שפסקים: ומכל מקום יש לחש להחמיר בדעת הראשונים, ועל-כן במקום צורך בודאי יש להקל ובפרט שהוא מלתא דרבנן: * לצורך חברו, הרי הם

משנה ברורה

כאלו היה ברור לו (יח) ומבדל מערב-יום-טוב, בבהמה (ע) אי אפשר לומר כן, דאפלו אם נאמר שהברך כל אחד מערב-יום-טוב, מכל מקום הלא בעל-כרתיו יזכר כל אחד מחלק חברו בזמן בין השמשות, שהוא זמן קניית ערוכ, וכל אבר מערב מחלקו ומחלק חברו, ולכן הרי הוא כרגלי שניהם להחמיר וכאלו לא חלקו: (כה) כרגליו. דכשחלקו, אמרין דלמפרע מערב-יום-טוב הברך כל חלקי²²³ וקנה שביתה בעליו: יא (כו) אפלו לא לקחו וכו'. הינו, אף שלא משך הכלי מערב-יום-טוב ומדינא לאו ברשתה צדו, מפל מקום פיון שהבחיחו להשאל²⁴¹ מערב-יום-טוב, העמידו

ברשתה בין-השמשות לענין קניית ערוכ: (כז) אף-על-פי שדרכו לשאלו וכו'. אף-על-פי-כן לא אמרין דברשותו אוקים, דבין דלא אחי לבקש ממנו מעבודו, סבר דלמא אגש אחרנא אשבח לשאל ממנו [גמרא]: יב (כח) ותכלין לקדרתה. והוא דבין (כ) מים ומלח לקדרתה: (כט) כרגלי שתייהן. ואנה רשאה להוליך העסה והמבשיל כי אם במקום ששתייהן יש להן רשות לילה, פיון שנתעבר בה (כא) דבר שקנה שביתה אצל אחר: יג (ל) כרגלי הנותן. והואיל ויש בה ממש, הרי היא כשאר הכלים: (לא) כרגלי זה שהדליק. והואיל ששלהבת אין בה ממש, לא חל עליה שביתה בעליו: יד (לב) בור וכו'. במים מכנסין (כג) ממי גשמים או שלגים מיר, דאלו בבאר מים נובעין כמו בארות שלנו, אף שהוא של יחיד הרי הוא כרגלי הממלא, וכמו שכתוב בסעף שאחר זה: (לג) כרגלי בעליו. ואם מלא מהם אחר, אינו יכול להוליכן רק למקום שבבעליו מוליכן, (כד) ואם ערב בעליו למנוח, אין יכול זה להוליכן לצד מערב אפלו פסיעה אחת: (לד) אנשי אותה העיר. ואם מלא אגש אחרנא דלאו מהאי מתא, לא מצי מפיק אלא ככל העיר, דאי לא ערבו כלל מוליך אלפים לכל רוח, ואי ערב חד מבני העיר למנוח, אוסר עליו שלא יהיה יכול לטלטל לכל רוח אלא אלפים מן העיר (מ) למנוח. וכל זה באגש אחרנא, אבל בני העיר, (כה) כל אחד יכול להוליך למקום שעורב, כמו בני חבית של יין בסעף, וכן אם נתנו לאחד שאין מבני העיר, יכול להוליכן כרגלי הנותן: (לה) כרגלי הממלא. דכל מידי דהפקרא (כו) מאן דמגבה לה קני, ואמרין הברך הדבר למפרע בין-השמשות דלהאי אגרא חזי וברשותה קמא, ואפלו נתן הממלא לאחרי ואחר שמלאן ביום-טוב לצרכו, הרי הן כרגליו: טו (לו) גהרות המושכים. אף-על-פי שאין נובעין, והנובעין, אף-על-פי שאין יוצאין ממקום נביעתן למשך הלאה: (לז) כרגלי הממלא. אפלו אינם הפקר, כגון (ס) ששכים לאיזה עיר או ליחיד; והטעם, (כח) דבין דגנדי, לא קנו שביתה אצל בעליהם והרי הם כרגלי הממלא אותם, שאז קנו שביתה בשביתה²⁸¹, פיון שנפסקו אז ממקום נביעותם או ממקום הלוכם: (לח) מהם בשבת וכו'. הואיל ולא קנו שביתה²⁸⁰ כלל חוץ לתחום מפני דגנדי. (טט) גשמים היודרים: (ל) מערב-יום-טוב סמוכים (לא) לעיר, וכל-שכן כשגרדו בעיר עצמה, הם כרגלי אנשי אותה העיר, והטעם, משום דאנשי העיר סמכו דעתם עליו; אבל כשגרדו ביום-טוב, הרי הם כרגלי הממלא: (לט) כרגלי הממלא. אף אחר (לב) ששכסם לירו; והטעם, דאף

שער הציון

(יח) רמב"ם: (יט) כל זה מלשון הרמב"ם, וכן כתב רש"י: (כ) רמב"ם: (כא) ובש"ס מוקשין עלה יוכל כל מי מלח לגבי עסה, ונאמר שם הרבה תרומים על זה²⁷, ועין במגן אברהם ואלהי רבה ובמחצית-השקל ובדגל מרכבה: (כב) בן הוא לפרוש רש"י ורובו חננאל וכן משמעות הר"ן בביצה וריטב"א ערוכין מ"ה. ובחדושי הרשב"א ביצה הביא פרוש אחר בשם הראב"ד, ולפרושו כל שאין הפעין מושך אלא עומד במקומו כמו בארות שלנו, דין מכנסין להן, ובבבא דהקדש לא הביא רק פרוש זה, ומכל מקום לדינא יש להקל ככל הני רבנא הנ"ל שהם רבים וכפשוטו הש"ס, ובפרט שהוא מלתא דרבנן: (כג) רש"י ערוכין מ"ה עמוד ב: (כד) ואם ערבו מקצתן למנוח ומקצתן למעורב אינו רשאי לזוז מהעיר וחוצה לה אפלו פסיעה אחת, וכדבסעף ט (אחרונים): (כה) ריטב"א ורשב"א ור"ן וראב"ד: (כו) רש"י בביצה וערוכין: (כז) פוסקים: (כח) רש"י. וימים הנובעין ג"ס בלל נדיי הוא²⁸²: (כט) מגן אברהם: (ל) בן כתבי אחרונים דטעוטי-טופר הוא במגן אברהם: (לא) וסמוכים מקרי כל שהוא תוך התחום של העיר ומגן אברהם בשם החתופות דף מו דבור המתחיל 'תמים', וכן כתב הרשב"א בעבבא דהקדש וריטב"א בסוגיא דף מו. ויש שכתבו, דוקא כניס הרבה בתוך התחום אבל לא בסוף התחום, עין בחתופות דבור המתחיל 'תפלים' ובבהמות אשרי וריטב"א שם: (לב) גמרא, והעמיקו שהגן אברהם, וכן כתבו שארי אחרונים בפרוש דברי המסבר, וידלא קה"ח: